

กฎหมายจำกัดอายุผู้ใช้บริการโซเชียลมีเดียของออสเตรเลีย

รักไท เทพปัญญา*

ความนำ

ท่านผู้อ่านคงเคยใช้บริการโซเชียลมีเดียหรือที่เรียกกันในภาษาไทยว่า “สื่อสังคม” มาบ้างไม่มากนักน้อย บางคนใช้เพื่อติดต่อพูดคุยกับเพื่อนฝูงหรือญาติ บางคนใช้ในการติดตามข่าวสารความเป็นไป และก็มีไม่น้อยที่มุ่งเน้นความบันเทิงนิยมนดูคลิปวิดีโอซ้ำซ้ำหรือบางทีก็อาจเป็นไฮไลต์ฟุตบอลต่างประเทศที่แข่งขันกันเมื่อคืนก่อน ซึ่งวัตถุประสงค์ในการใช้โซเชียลมีเดียของแต่ละคนก็แตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของบุคคลนั้น แต่ที่ปฏิเสธไม่ได้คือโซเชียลมีเดียได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตคนไทยในปัจจุบันเป็นอย่างมาก จากข้อมูลที่ปรากฏในเว็บไซต์สำนักข่าวกรองแห่งชาติระบุว่าในรอบปี ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗ ประเทศไทยมีผู้ใช้บริการโซเชียลมีเดียคิดเป็นร้อยละ ๖๘.๓ ของประชากรทั้งหมด โดยร้อยละ ๕๐.๘ เป็นเพศหญิง และร้อยละ ๔๙.๒ เป็นเพศชาย^๑ ซึ่งขณะที่โซเชียลมีเดียมีประโยชน์ทำให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลที่หลากหลายได้เพียงสัมผัสปลายนิ้ว แต่อีกด้านหนึ่งข้อมูลที่อยู่ในโซเชียลมีเดียก็ไม่ได้มีแต่สิ่งที่ดีหรือถูกต้องเหมาะสมเสมอไป บางครั้งผู้ใช้บริการก็อาจต้องพบกับเฟคนิวส์ ข้อความที่แสดงความเกลียดชัง หรือการหลอกลวงต่าง ๆ นานา และด้วยความที่โซเชียลมีเดียนี้สามารถใช้งานได้ง่ายโดยไม่จำกัดเพศและวัยจึงทำให้ผู้ใช้งานที่เป็นเด็กก็มีโอกาสที่จะสัมผัสกับข้อมูลเหล่านี้ไปด้วยเช่นกัน

นอกจากความกังวลเรื่องเด็กจะต้องเจอกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมแล้ว โซเชียลมีเดียยังเป็นช่องทางให้บุคคลที่ไม่รู้จักหน้าค่าตากันในโลกแห่งความเป็นจริงได้พบปะพูดคุยกัน จึงทำให้เกิดปัญหาอีกประการหนึ่งก็คือ “Online grooming” ซึ่งหมายถึงความถึงการที่ผู้ใหญ่อาศัยโซเชียลมีเดียหรือแอปพลิเคชันหาคู่เข้ามาทำความรู้จักสร้างความไว้วางใจกับตัวเด็กก่อนจะนัดพบเพื่อทำการล่วงละเมิดทางเพศ ทั้งนี้ มีข้อมูลของกรมกิจการเด็กและเยาวชนที่ระบุว่า จากการสุ่มตัวอย่างอายุ ๙ - ๑๘ ปี จำนวน ๓๑,๙๖๕ คน กว่าร้อยละ ๑๒ ของเด็กอายุ ๑๐ ปีขึ้นไปเคยประสบกับ Online grooming มาแล้ว^๒ ขณะเดียวกันหากมองในมุมของสุขภาพจิตก็มีข้อมูลที่ระบุว่าการใช้โซเชียลมีเดียมากเกินไปเข้าข่ายมีปัญหาด้านพฤติกรรมเสพติดรูปแบบหนึ่ง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงาน ผลการเรียนรู้ลดลง การเข้าสังคมและการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่น ต่อประสิทธิภาพการทำงาน ผลการเรียนรู้ลดลง การเข้าสังคมและการสื่อสาร

*น.บ., น.ม. (กฎหมายมหาชน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, LL.M. Vanderbilt University Law School (สหรัฐอเมริกา).

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (มีนาคม ๒๕๖๘)

บทความนี้เป็นความเห็นทางวิชาการของผู้เขียน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

^๑เจาะลึก Digital 2024 วิเคราะห์พฤติกรรมออนไลน์คนไทย เทียบเทรนด์ทั่วโลก , สืบค้นจากเว็บไซต์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ <https://www.secnia.go.th/2024/04/เจาะลึก-digital-2024-วิเคราะห์พฤติกรรม/> เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๘

^๒ETDA ชวนคิด ใครกันต้องเป็น “ผู้พิทักษ์แห่งโลกดิจิทัล” บทความออนไลน์ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๗, สืบค้นจากเว็บไซต์สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) https://www.etda.or.th/th/Useful-Resource/online_hero.aspx เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๘

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลแบบต่อหน้าลดลงเรื่อย ๆ ก็อาจนำไปสู่โรคทางจิตเวชได้^๓ จึงเกิดเป็นประเด็นน่าขบคิดว่ามีความจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องหาทางป้องกันไม่让孩子ได้รับผลกระทบแง่ลบจากการใช้โซเชียลมีเดีย และเครื่องมือป้องกันเหล่านั้นคืออะไร

เกี่ยวกับเรื่องนี้ ในช่วงปลายปี ๒๕๖๗ รัฐสภาของประเทศออสเตรเลียได้ผ่านร่างกฎหมายฉบับหนึ่งชื่อว่า “Social Media Minimum Age Bill” ซึ่งหากผู้อ่านพิจารณาชื่อของร่างกฎหมายนี้แล้วก็คงจะเดากันได้เป็นร่างที่มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ใช้บริการโซเชียลมีเดีย ผู้เขียนเห็นว่ากฎหมายนี้เป็นตัวอย่างหนึ่งของมาตรการทางกฎหมายที่มีขึ้นเพื่อปกป้องคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กจากผลกระทบของโซเชียลมีเดียและมีความน่าสนใจ จึงจะได้นำเนื้อหาพอสังเขปมากล่าวถึงในบทความฉบับนี้

ความเป็นมาของกฎหมาย

เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ค.ศ. ๒๐๒๔ นายกรัฐมนตรี Anthony Albanese ของออสเตรเลียได้ประกาศว่ารัฐบาลออสเตรเลียจะเสนอกฎหมายกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ที่จะสามารถใช้บริการโซเชียลมีเดียได้เพื่อเป็น “เบรกมือ” หยุดยั้งอันตรายที่เกิดขึ้น (as a handbrake on harms)^๔ โดยได้มีคำกล่าวหนึ่งของนายกรัฐมนตรีระบุว่า ผลกระทบจากโซเชียลมีเดียที่มีต่อความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กนั้นเป็นหนึ่งในประเด็นใหญ่ที่สุดที่ทำให้เหล่าพ่อแม่เป็นกังวล^๕ ขณะเดียวกัน รัฐมนตรีกระทรวงสื่อสาร Michelle Rowland ก็ได้กล่าวถึงร่างกฎหมายนี้ว่า การนำอายุขั้นต่ำมาใช้เป็นไปเพื่อปกป้องบุคคลเยาว์วัยไม่ใช่เพื่อลงโทษหรือกีดกันบุคคลเหล่านี้ โดยการตัดสินใจกำหนดอายุขั้นต่ำ ๑๖ ปี นั้นมีฐานมาจากการหารืออย่างเข้มข้นกับผู้เชี่ยวชาญ พ่อแม่และบุคคลเยาว์วัย (young people) เป็นการสร้างสมดุลให้กับการลดอันตรายที่จะประสบโดยบุคคลเยาว์วัยในช่วงพัฒนาการที่สำคัญ ซึ่งโซเชียลมีเดียเองก็จะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านความปลอดภัยของผู้ใช้บริการและกฎหมายนี้จะป็นหนทางหนึ่งที่ทำให้โซเชียลมีเดียเกิดความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยการกำหนดโทษอย่างมีนัยสำคัญกรณีที่มีการฝ่าฝืน^๖

^๓ แพทย์หญิง มธุรดา สุวรรณโพธิ์, วัยรุ่นติดโซเชียล, สืบค้นจากเว็บไซต์สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข) <https://www.camri.go.th/th/home/infographic/infographic-505> เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๘

^๔ Online Safety Amendment (Social Media Minimum Age) Bill 2024 – Fact sheet, สืบค้นจากเว็บไซต์ Department of Infrastructure, Transport, Regional Development, Communications and the Arts, Australian Government, <https://www.infrastructure.gov.au/sites/default/files/documents/social-media-minimum-age-and-age-assurance-trial-fact-sheet.pdf> เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๘

^๕ Minimum age for social media access to protect Australian kids, Media release, Friday 8 November 2024 สืบค้นจากเว็บไซต์ Prime minister of Australia <https://www.pm.gov.au/media/minimum-age-social-media-access-protect-australian-kids> เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๘

^๖ เพิ่งอ้าง

ภายหลังจากที่ได้มีการประกาศดังกล่าวของนายกรัฐมนตรี ร่างกฎหมายนี้ก็ได้รับการเสนอต่อสภาเมื่อเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๒๐๒๔ และต่อมารัฐสภาก็ผ่านร่างกฎหมายฉบับนี้ และได้รับความเห็นชอบ (Royal Assent) ให้เป็นกฎหมาย^๗

แล้วกฎหมายนี้มีเนื้อหาอย่างไรบ้าง?

๑. ภาพรวม กฎหมายนี้เป็นการแก้ไขกฎหมายความปลอดภัยออนไลน์ ค.ศ. ๒๐๒๑ (the Online Safety Act 2021)^๘ โดยเพิ่มหมวด 4A ว่าด้วยอายุขั้นต่ำสำหรับโซเชียลมีเดียเข้ามา วัตถุประสงค์ของหมวดนี้ก็เพื่อลดความเสี่ยงต่อความเสียหายของผู้ใช้บริการที่ถูกจำกัดอายุสำหรับโซเชียลมีเดียในบางแพลตฟอร์ม (มาตรา 63B) หมวดนี้แบ่งออกเป็น ๕ ส่วน (Division) ได้แก่

ส่วนที่ ๑ บทนำ ซึ่งจะกล่าวถึงเรื่องทั่วไป ได้แก่ โครงสร้างและวัตถุประสงค์ของหมวดนี้ ตลอดจนความหมายของโซเชียลมีเดียที่ต้องจำกัดอายุผู้ใช้งาน (Age-restricted social media platform)

ส่วนที่ ๒ โทษทางแพ่ง (Civil penalty) มีการกำหนดหน้าที่ให้ผู้ให้บริการโซเชียลมีเดียต้องปฏิบัติ ซึ่งหากฝ่าฝืนก็จะมีโทษทางแพ่ง

ส่วนที่ ๓ ความเป็นส่วนตัว (Privacy) กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการสำหรับข้อมูลส่วนบุคคลที่ถูกจัดเก็บมาเพื่อปฏิบัติตามข้อจำกัดเรื่องอายุ^๙

ส่วนที่ ๔ อำนาจในการรวบรวมข้อมูล โดยมาตรา 63G ได้ให้อำนาจแก่คณะกรรมการ eSafety (eSafety Commissioner)^{๑๐} ที่มีหนังสือขอให้ผู้ที่อยู่ภายใต้บังคับมาตรานี้ให้ข้อมูลบางประการได้ ซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามก็มีการกำหนดโทษทางแพ่งไว้ในมาตรา 63H^{๑๑}

ส่วนที่ ๕ การแจ้งต่อผู้ให้บริการแพลตฟอร์ม (Platform provider notifications) กรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตราต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในส่วนนี้ คณะกรรมการ eSafety สามารถที่จะมีคำกล่าว (statement) แจ้งไปยังผู้ให้บริการแพลตฟอร์ม และยังอาจเผยแพร่คำกล่าวนี้บนเว็บไซต์ของคณะกรรมการได้อีกด้วย^{๑๒}

^๗Social media age restrictions, สืบค้นจากเว็บไซต์ eSafety Commissioner [https://www.esafety.gov.au/about-us/industry-regulation/social-media-age-restrictions#:~:text=The%20Online%20Safety%20Amendment%20\(Social,safer%20digital%20spaces%20for%20everyone](https://www.esafety.gov.au/about-us/industry-regulation/social-media-age-restrictions#:~:text=The%20Online%20Safety%20Amendment%20(Social,safer%20digital%20spaces%20for%20everyone) เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๘

^๘เนื้อหาของกฎหมายนี้สามารถเข้าดูได้ที่เว็บไซต์ Federal Register of Legislation, Australian Government, <https://www.legislation.gov.au/C2021A00076/latest/text>

^๙รายละเอียดโปรดดู Section 63F Information collected for purposes including taking reasonable steps to comply with age restriction

^{๑๐}คณะกรรมการ eSafety เป็นผู้กำกับดูแลอิสระของรัฐบาลออสเตรเลียในเรื่องความปลอดภัยออนไลน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือคุ้มครองชาวออสเตรเลียที่มีความเสี่ยงจากภัยออนไลน์และเพื่อส่งเสริมประสบการณ์ออนไลน์ที่เป็นบวกและปลอดภัย สำหรับรายละเอียดโปรดดูเว็บไซต์ eSafety Commissioner <https://www.esafety.gov.au/about-us/what-we-do> สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๘

^{๑๑}รายละเอียดโปรดดู Section 63G Commissioner may obtain information about compliance และ Section 63H Compliance with notice

^{๑๒}รายละเอียดโปรดดู Section 63J Platform provider notifications-failure to take reasonable steps และ Section 63K Platform provider notifications-privacy

๒. ความหมายของโซเชียลมีเดียที่ถูกจำกัดอายุผู้ใช้งาน (Age-restricted social media platform) มาตรา 63C (1) ได้กำหนดความหมายของโซเชียลมีเดียที่ถูกจำกัดอายุผู้ใช้งานเอาไว้ โดยหมายความถึงบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) มีวัตถุประสงค์ประการเดียวหรือมีวัตถุประสงค์หลักของบริการทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในทางออนไลน์ระหว่างผู้ใช้บริการขั้นสุดท้าย (end users) ตั้งแต่สองรายหรือมากกว่า

(๒) บริการนั้นทำให้ผู้ใช้บริการขั้นสุดท้ายสามารถเชื่อมโยงหรือมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้บริการขั้นสุดท้ายรายอื่นบางรายหรือทุกรายได้

(๓) บริการนั้นทำให้ผู้ใช้บริการขั้นสุดท้ายสามารถเผยแพร่เนื้อหา (to post material) บนบริการนั้นได้

(๔) เงื่อนไขอื่น ๆ หากมี ตามที่กำหนดใน legislative rules

ทั้งนี้ เหตุที่กฎหมายกำหนดนิยามของ “โซเชียลมีเดียที่ถูกจำกัดอายุผู้ใช้งาน” เอาไว้เช่นนี้ก็เพื่อให้มั่นใจว่าหน้าที่ในเรื่องอายุขั้นตํานั้นจะนำมาปรับใช้โดยมีขอบเขตอย่างกว้างครอบคลุมไปถึงบริการที่โดยทั่วไปแล้วเข้าใจกันว่าเป็นโซเชียลมีเดียด้วย^{๑๓}

นอกจากโซเชียลมีเดียที่เข้าตามเงื่อนไขข้างต้นแล้ว ก็ยังสามารถที่จะออก legislative rules เพื่อกำหนดให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ใดเป็น “โซเชียลมีเดียที่ถูกจำกัดอายุผู้ใช้งาน” ได้ด้วย แต่มีเงื่อนไขว่าการออก legislative rules ดังกล่าวจะต้องมีความจำเป็นอย่างมีเหตุผลสมควร (reasonably necessary) เพื่อที่จะลดอันตรายต่อผู้ใช้บริการที่ถูกจำกัดอายุให้น้อยลงที่สุด และยังต้องขอความเห็นจากคณะกรรมการ eSafety ประกอบด้วย (มาตรา 63C (4) และ (5))^{๑๔}

๓. กำหนดอายุขั้นต่ำบังคับ (Mandatory minimum age) มาตรา 63D กำหนดให้ ผู้ให้บริการโซเชียลมีเดียที่ถูกจำกัดอายุผู้ใช้งานจะต้องดำเนินการอย่างสมเหตุสมผลเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ใช้บริการที่ถูกจำกัดอายุมีบัญชีโซเชียลมีเดียแพลตฟอร์มที่ถูกจำกัดอายุนั้น^{๑๕} สำหรับว่า “การดำเนินการที่เหมาะสม” เป็นอย่างไร คณะกรรมการ eSafety จะได้จัดทำแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้ต่อไป^{๑๖}

ผลของการกำหนดอายุขั้นตํานี้จะทำให้ชาวออสเตรเลียที่อายุต่ำกว่า ๑๖ ปี ไม่สามารถมีบัญชีโซเชียลมีเดียที่ถูกจำกัดอายุผู้ใช้งานในสิทธิของตนเองได้ ซึ่งรวมถึงกรณีที่ผู้ใช้นั้นมีบัญชีโซเชียลมีเดียอยู่แล้วด้วย อย่างไรก็ตาม บุคคลดังกล่าวไม่ถูกห้ามที่จะเข้าถึงเนื้อหาที่อยู่บนบริการโซเชียลมีเดียที่ถูกจำกัดอายุผู้ใช้งานในลักษณะที่ล็อกเอาต์อยู่ ทั้งนี้ ได้มีการยกกรณีตัวอย่างของมาตรานี้เอาไว้ด้วยกล่าวคือ กรณีของเด็กอายุ ๑๔ ปี ที่มีบัญชี TikTok หากพบปัญญัตติในเรื่องอายุ

^{๑๓}อ้างแล้ว, เชิงอรรถที่ ๔.

^{๑๔}รายละเอียดโปรดดู Section 63C Age-restricted social media platform

^{๑๕}Section 63D Civil penalty for failing to take reasonable steps to prevent age-restricted users having accounts

A provider of an age-restricted social media platform must take reasonable steps to prevent age-restricted users having accounts with the age-restricted social media platform.

Civil penalty: 30,000 penalty units

^{๑๖}อ้างแล้ว, เชิงอรรถที่ ๗

ขั้นต่ำมีผลใช้บังคับแล้ว TikTok ก็จะต้องยกเลิก (deactivate) บัญชีผู้ใช้งานของเด็กคนดังกล่าว หากเด็กนั้นยังคงมีอายุต่ำกว่า ๑๖ ปีอยู่ และอีกตัวอย่างหนึ่งก็คือ กรณีเด็กอายุ ๑๕ ปี ซึ่งใช้บริการ YouTube เป็นประจำเพื่อพักผ่อนหย่อนใจและเพื่อค้นคว้างานของโรงเรียน หากบทบัญญัติในเรื่องอายุขั้นต่ำมีผลใช้บังคับแล้วเด็กคนนี้ก็ยังคงสามารถที่จะใช้ YouTube ได้อยู่ทั้งในสภาพที่ล็อกเอาต์ และทั้งผ่านบัญชีของตน^{๑๗}

กรณีที่ฝ่าฝืนมาตรานี้มีโทษทางแพ่ง โดยกฎหมายกำหนดอัตราสูงสุดไว้ที่ ๓๐,๐๐๐ หน่วยโทษ (penalty units) ซึ่งได้มีการอธิบายว่าโทษขั้นสูง ๓๐,๐๐๐ หน่วยโทษนี้ (ประมาณ ๙.๙ ล้านเหรียญออสเตรเลีย) สามารถเพิ่มขึ้นเป็น ๑๕๐,๐๐๐ หน่วยโทษได้ (ประมาณ ๔๙.๕ ล้านเหรียญออสเตรเลีย) หากผู้ให้บริการเป็นนิติบุคคล (body corporate) ซึ่งเป็นผลจากมาตรา ๘๒ ของกฎหมาย the Regulatory Powers (Standard Provisions) Act 2014 (Regulatory Powers Act)^{๑๘} แต่จะไม่ขอลำถึงรายละเอียดในที่นี้

อนึ่ง ข้อจำกัดเรื่องอายุนั้นไม่ได้มีผลบังคับใช้ในทันทีแต่ มาตรา 63E ระบุให้รัฐมนตรีเป็นผู้กำหนดวันมีผลใช้บังคับของมาตรา 63D แต่จะต้องไม่ช้ากว่า ๑๒ เดือน^{๑๙} ทั้งนี้ก็เพื่อให้ทั้งอุตสาหกรรมและคณะกรรมการ eSafety ได้มีเวลาเพียงพอที่จะพัฒนาและนำระบบที่เหมาะสมมาใช้ เพื่อให้มั่นใจว่าทั้งผู้กำกับดูแลและภาคส่วนที่ถูกกำกับดูแลจะมีความพร้อม^{๒๐}

๔. ข้อกำหนดในเรื่องอื่น ๆ นอกจากข้อจำกัดด้านอายุของผู้ใช้บริการโซเชียลมีเดียตามมาตรา 63D แล้ว กฎหมายนี้ก็กำหนดเรื่องอื่น ๆ เอาไว้อีก อาทิ การห้ามผู้ให้บริการโซเชียลมีเดียที่ถูกจำกัดอายุผู้ใช้งานเก็บรวบรวมข้อมูลบางประการ (มาตรา 63DA)^{๒๑} การใช้ข้อมูลและบริการระบุตัวบุคคลบางประการ (มาตรา 63DB)^{๒๒} หรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับข้อมูลที่รวบรวมมาเพื่อปฏิบัติตามข้อจำกัดในเรื่องอายุ (มาตรา 63F)^{๒๓} ซึ่งจะไม่ขอลำถึงในรายละเอียด และหากผู้อ่านสนใจสามารถอ่านเนื้อหาในส่วนนี้ได้ที่กฎหมายฉบับเต็มต่อไป

บทสรุป

ที่ได้กล่าวมาข้างต้นก็คือสาระโดยสรุปของกฎหมายกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ใช้บริการโซเชียลมีเดียของออสเตรเลีย ซึ่งจะเห็นได้ว่าประเทศออสเตรเลียไม่ได้ใช้กลไกทางกฎหมายที่สลับซับซ้อนเพียงแต่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้ให้บริการที่จะต้องดำเนินการอย่างสมเหตุผลเพื่อให้ผู้ที่อายุต่ำกว่า ๑๖ ปี ไม่มีบัญชีโซเชียลมีเดียในแพลตฟอร์มที่ต้องจำกัดอายุนั้น และหากฝ่าฝืนก็จะมีโทษทางแพ่ง อย่างไรก็ตาม แม้การจำกัดอายุผู้ใช้งานโซเชียลมีเดียจะมีวัตถุประสงค์ที่ดีในการคุ้มครองเด็กจากภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากโซเชียลมีเดียแต่ก็ไม่ใช่ว่าจะได้รับแต่เพียง

^{๑๗}อ้างแล้ว, เชิงอรรถที่ ๔.

^{๑๘}เพิงอ้าง

^{๑๙}รายละเอียดโปรดดู Section 63E Delayed effect of requirement to take reasonable steps to prevent age-restricted users having accounts

^{๒๐}อ้างแล้ว, เชิงอรรถที่ ๔.

^{๒๑}รายละเอียดโปรดดู Section 63DA Information that must not be collected

^{๒๒}รายละเอียดโปรดดู Section 63DB Use of certain identification material and services

^{๒๓}รายละเอียดโปรดดู Section 63F Information collected for purposes including taking reasonable steps to comply with age restriction

อย่างเดียวย โดยกลุ่ม Australian Child Rights Task Force ได้มีจดหมายลงวันที่ ๙ ตุลาคม ค.ศ. ๒๐๒๔ ลงชื่อด้วยนักวิชาการหลายคนตลอดทั้งผู้เชี่ยวชาญและองค์กรในระดับสากล แสดงข้อห่วงกังวลต่อการห้ามเด็กอายุต่ำกว่า ๑๖ ปี ใช้โซเชียลมีเดีย โดยประเด็นที่ถูกหยิบยกขึ้นมา ก็เช่น การห้ามย่อมมีผลกระทบต่อสิทธิในการเข้าถึงและการมีส่วนร่วม จะเป็นการเพิ่มความเสี่ยงสำหรับเด็กที่ยังคงใช้แพลตฟอร์มอยู่เพราะแพลตฟอร์มจะขาดแรงจูงใจในการจัดให้มีคุณสมบัติ (feature) ด้านความปลอดภัยสำหรับผู้ให้บริการที่เป็นเด็กที่อาจแอบเข้าไป (slip onto) ใช้บริการได้ หรือการกำหนดห้ามเช่นนี้จะไม่เป็นการผลักดันให้เกิดการสร้างมาตรฐานความปลอดภัยบนแพลตฟอร์มที่เด็กได้รับอนุญาตให้ใช้บริการได้ เป็นต้น^{๒๔}

คำถามที่น่าขบคิดก็คือ แล้วสำหรับประเทศไทยเองจะมีนโยบายในเรื่องนี้อย่างไร ควรจะมีการตรากฎหมายในลักษณะเดียวกับประเทศออสเตรเลียเพื่อสร้างกลไกไม่ให้เด็กอายุต่ำกว่าที่กำหนดใช้บริการโซเชียลมีเดียหรือไม่ หรือควรจะใช้มาตรการอื่นมากกว่า หรือไม่จำเป็นต้องดำเนินการใด ๆ เลย ซึ่งการพิจารณาเรื่องนี้ผู้เขียนเห็นว่าจำเป็นต้องรับฟังผู้เชี่ยวชาญในหลากหลายสาขา ตลอดจนผู้ปกครอง ตัวเด็กเอง และบุคคลผู้มีส่วนได้เสียอื่น และควรต้องชั่งน้ำหนักให้ได้สมดุลกันระหว่างสิทธิและเสรีภาพของเด็กกับการให้ความปกป้องคุ้มครอง อีกทั้งคำนึงถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นต่อพัฒนาการของเด็กด้วย ซึ่งการรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายและการพิจารณาที่รอบคอบเพื่อกำหนด (หรือไม่กำหนด) มาตรการในเรื่องนี้ก็จำเป็นที่จะเป็นสิ่งสำคัญเพื่อยังผลให้เกิดประโยชน์แก่เยาวชนที่จะเติบโตขึ้นเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศต่อไป

^{๒๔}Australian Child Rights Taskforce, Re: Proposed social media bans for children under 16-year olds ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ค.ศ. ๒๐๒๔ สืบค้นจากเว็บไซต์ https://westernsydney.edu.au/data/assets/pdf_file/0016/2052160/Open_letter_re_social_media_bans.pdf เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๘